

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 21.5.2003
COM (2003) 285 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE
AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT**

De Westelijke Balkan en Europese integratie

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE
AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT**

De Westelijke Balkan en Europese integratie

1. DE WESTELIJKE BALKAN EN DE UITDAGING VAN DE UITBREIDING

Op de Europese Raad in Feira in juni 2000 werd bevestigd dat de Unie streeft naar een zo volledig mogelijke integratie van de landen van de westelijke Balkan¹ in het politiek en economisch kader van Europa en werd verklaard dat deze landen inderdaad potentiële kandidaten zijn voor EU-lidmaatschap. Deze visie werd opnieuw bevestigd op de Europese Raad van Kopenhagen in december 2002. Hier werd verder onderstreept dat de Europese Unie vastbesloten is deze landen te steunen bij hun inspanningen om hun Europese aspiraties te verwezenlijken. Op de Europese Raad van Brussel in maart 2003 werd verklaard dat "de toekomst van de westelijke Balkan (...) binnen de Europese Unie [ligt]", en werden "de Raad en de Commissie [uitgenodigd] te zoeken naar wegen en middelen om het stabilisatie- en associatiebeleid van de Unie ten aanzien van deze regio verder te versterken en daarbij ook voort te bouwen op de ervaring van het uitbreidingsproces". De voorbereiding van de landen van de westelijke Balkan op integratie in de Europese structuren is een belangrijke prioriteit van de Europese Unie. De eenmaking van Europa zal pas volledig zijn wanneer deze landen toetreden tot de Europese Unie.

Het Stabilisatie en Associatieproces (SAP) vormt het beleid van de EU voor haar betrekkingen met de westelijke Balkan. Dit proces werd in het leven geroepen om de vijf landen terzijde te staan bij hun hervormingen en hen dichterbij het lidmaatschap van de Europese Unie te brengen. Het speelt een rol van onschatbare waarde bij de bevordering van stabiliteit in de regio. Het beleid moet nu verder worden verdiept om de stabiliteit te versterken en deze landen op weg te helpen naar een nauwere associatie en uiteindelijk lidmaatschap van de Unie.

Na de ondertekening van het Verdrag van Athene in april 2003, dat de weg baant voor de toetreding van tien nieuwe lidstaten, kon met de Top van Thessaloniki een nieuwe impuls worden gegeven aan het Stabilisatie en Associatieproces. Het feit dat de landen in Midden en Oost-Europa er zo goed in zijn geslaagd te voldoen aan de criteria voor toetreding tot de Unie zou als inspiratie en aanmoediging moeten dienen voor de landen van de westelijke Balkan die dit doel ook nastreven. Deze Mededeling komt met suggesties voor een verdieping van het Stabilisatie en Associatieproces en met name met voorstellen om dit proces aan de hand van de ervaringen van het huidige uitbreidingsproces verder te ontwikkelen en te bepalen welke doelen op de gemeenschappelijke agenda van Europese integratie kunnen worden gezet.

2. VERDIEPING VAN HET STABILISATIE EN ASSOCIATIEPROCES - EEN NIEUW PARTNERSCHAP

De kandidaat-lidstaten zijn er dankzij het Stabilisatie en Associatieproces, de verschillende instrumenten ervan en met name hun eigen inspanningen, in geslaagd belangrijke vooruitgang

¹ Albanië, Bosnië en Herzegovina, Kroatië, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Servië en Montenegro.

te boeken. Er moet echter nog een lange weg worden afgelegd alvorens zij de prioriteiten van het Stabilisatie en Associatieproces kunnen aanpakken en kunnen voldoen aan de criteria voor toetreding tot de EU die zijn vastgesteld bij de Europese Raad van Kopenhagen in 1993, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 49 en 6 van het EG-Verdrag. Alles moet nu in het werk worden gesteld om ervoor te zorgen dat niet wordt getornd aan de reeds geboekte vooruitgang maar dat hierop juist wordt voortgebouwd. Nu moet verder worden gegaan dan wederopbouw en herstel en steun worden verleend aan politieke en economische overgang, met inbegrip van een eventuele aanpassing van hun wetgeving aan die van de EU, met het oog op uiteindelijke toetreding tot de EU. De Europese Unie zal de landen van de westelijke Balkan meer steun gaan verlenen bij hun inspanningen om deze uitdagingen aan te pakken.

De inzet en bijstand van de EU moet gepaard gaan met een oprechte bereidheid van de regeringen om de nodige hervormingen door te voeren, de vereiste bestuurlijke capaciteit tot stand te brengen en ook onderling samen te werken. De voornaamste uitdaging voor alle landen in de regio blijft de opbouw van sterke, goed functionerende staten die kunnen voorzien in de behoeften van hun burgers, die kunnen zorgen voor doelmatige regionale samenwerking en meer geavanceerde betrekkingen met de Unie kunnen onderhouden. In deze context verdient de strijd tegen de georganiseerde misdaad en corruptie hoge prioriteit; vorderingen op dit gebied zijn van fundamenteel belang wil men een rechtsstaat creëren, vertrouwen wekken in overheidsinstellingen, particuliere investeringen aantrekken en landen dichterbij lidmaatschap van de Europese Unie brengen. De verwezenlijking van deze doelstelling zal dus afhangen van de eigen politieke bereidheid van de landen en hun vermogen om zich aan te passen aan de Europese normen en waarden.

Omdat de landen van de westelijke Balkan zich op Europa richten, zoals werd bevestigd op de Europese Raad van Kopenhagen van 2002 en die van 2003 in Brussel, stelt de Commissie voor het Stabilisatie en Associatieproces verder te ontwikkelen door bepaalde elementen die zijn geïnspireerd door het pre-toetredingsproces in te voeren.

◆ **Europese Integratie Partnerschappen**

In het tweede Jaarverslag van de Commissie van maart 2003² wordt gewezen op de vorderingen die in alle landen zijn geboekt maar worden ook de tekortkomingen onderstreept met name bij de werking en de capaciteit van de overheidsinstellingen, de eerbiediging van de rechtsstaat en de voortdurende problemen van de georganiseerde misdaad en corruptie. Voor deze vraagstukken moet een oplossing worden gevonden alvorens kan worden gewerkt aan verdere politieke en economische hervorming en aan de goedkeuring en tenuitvoerlegging van het acquis en het toezicht op de naleving ervan.

Voor de landen van de westelijke Balkan zou invoering van Europese Integratie Partnerschappen dan ook kunnen worden overwogen. Met het toetredingsproces als inspiratiebron zouden in deze partnerschappen de prioriteiten kunnen worden bepaald voor de hervormingen op korte en middellange termijn die de landen in kwestie moeten uitvoeren. Deze prioriteiten zouden als checklist dienen aan de hand waarvan vorderingen kunnen worden afgelezen en zouden als leidraad kunnen fungeren voor de bijstand die kan worden verleend in het kader van het CARDS-programma. In elk Partnerschap zou rekening worden gehouden met het ontwikkelingsstadium van een land zodat het kan worden afgestemd op de specifieke behoeften van elk land.

² COM (2003) 139 definitief

De prioriteiten van de Partnerschappen zouden worden gebaseerd op de politieke en strategische prioriteiten van de Commissie in het licht van de evaluatie in de Jaarverslagen waarin rekening wordt gehouden met de toetredingscriteria van Kopenhagen en met punten die specifiek van toepassing zijn op de westelijke Balkan, zoals de Conditionaliteit van 1997³. De Partnerschappen zouden na informeel overleg met de betrokken landen worden geformuleerd. Vervolgens dient de Commissie een voorstel in voor een besluit van de Raad tot goedkeuring van elk Partnerschap.

De landen in de regio zouden op hun beurt Actieplannen moeten voorbereiden en uitvoeren voorzien van tijdschema's en details over de wijze waarop zij de prioriteiten van het Partnerschap willen verwezenlijken. De vorderingen bij de tenuitvoerlegging zouden worden gevolgd middels eventuele bestaande SAO-structuren of middels een periodieke dialoog. De Commissie zou regelmatig toezicht uitoefenen op de vooruitgang, met name in de Jaarverslagen.

◆ **Meer steun voor institutionele opbouw**

Samenwerking (twinning) is een doelmatig instrument gebleken voor institutionele opbouw en zou eenzelfde rol kunnen spelen voor de SAO-landen. "Twinning" houdt in dat steun wordt verleend voor de detachering van ambtenaren uit EU-lidstaten die advies gaan verlenen aan de begunstigde instellingen. In het kader van het CARDS-programma kan sedert oktober 2002 gebruik worden gemaakt van dit instrument voor institutionele opbouw in SAP-landen. Samenwerkingsprojecten zijn reeds van start gegaan met Albanië en Kroatië en worden voorbereid voor de rest van de regio. Twinning gaat voortaan een vast onderdeel vormen van het CARDS-programma en zal gebruikt worden voor de overdracht van bestuurlijke capaciteiten aan de SAP-landen.

Het Bureau voor de uitwisseling van informatie over technische bijstand (TAIEX) maakt deel uit van de pre-toetredingsstrategie en heeft tot taak om doelgerichte technische bijstand te verlenen aan de kandidaat-lidstaten op het gebied van het *acquis*. Dit Bureau zou zijn diensten ook kunnen verlenen aan de landen van de westelijke Balkan. Momenteel zijn besprekingen aan de gang over concrete uitvoeringsbepalingen voor deze TAIEX-bijstand, met inbegrip van de beschikbare middelen voor menselijke hulpbronnen. Het toezicht op en de evaluatie van de wetgeving van de landen zal verder worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat deze overeenstemt met de EU-normen. De resultaten van deze evaluatie zullen worden opgenomen in de jaarverslagen en de Europese Integratie Partnerschappen zullen periodiek worden herzien.

Om de kennis en vaardigheden van ambtenaren in de regio op een hoger peil te brengen zal de Commissie pleiten voor de oprichting van een regionale school of instelling voor hoger onderwijs voor de hervorming van het openbaar bestuur.

Hierbij is het vooral de bedoeling dat de expertise die de nieuwe lidstaten hebben opgedaan bij hun eigen geslaagde overgangsproces en de voorbereidingen op het EU-lidmaatschap wordt overgedragen. Door hun expertise te delen met hun bureaus kunnen zij een belangrijke bijdrage leveren aan hun ontwikkeling.

³ Conclusies Raad Algemene Zaken , 29-30 april 1997

◆ **Ondersteuning van de rechtsstaat– samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken**

De rechtsstaat vormt een fundamentele waarde van de Europese Unie. De rechtsstaat is van fundamenteel belang voor de economische ontwikkeling en een absolute voorwaarde voor de terugkeer van vluchtelingen, de bescherming van de rechten van de mens en van minderheden en de strijd tegen de georganiseerde misdaad en corruptie. Vooruitgang op het gebied van justitie en binnenlandse zaken is van vitaal belang.

De Commissie zal een dialoog aangaan met de landen van het gebied teneinde haalbare, meetbare en realistische benchmarks te bepalen om de vooruitgang op het gebied van justitie en binnenlandse zaken te kunnen evalueren. In het kader van deze dialoog kunnen ook prioriteiten worden geformuleerd op het gebied van justitie en binnenlandse zaken in de Europese Integratie Partnerschappen. Deze landen hebben met name belangstelling aan de dag gelegd voor een versoepeling van de visumregeling van de EU en haar migratiebeleid in het algemeen. De Commissie zou bereid zijn concreet overleg te voeren met deze landen in het kader van het Stabilisatie- en Associatieproces over de vraag aan welke voorwaarden moet zijn voldaan om concrete vooruitgang te kunnen boeken bij deze punten. De bijstandsprogramma's op dit prioritaire gebied zouden moeten worden uitgebreid.

◆ **Deelneming aan communautaire programma's**

Deelneming aan geselecteerde communautaire programma's zou kunnen worden uitgebreid tot de SAP-landen. Landen in de westelijke Balkan kunnen reeds deelnemen aan de internationale samenwerking uit hoofde van het 6de Kaderprogramma Onderzoek en Technologische Ontwikkeling. Voortbouwend op de ervaring van het TEMPUS-programma zou het met name aanbeveling verdienen indien deze regio zou kunnen worden opgenomen in de communautaire programma's, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, beroepsopleiding en energie, op het hiervoor aangewezen moment en afhankelijk van de behoeften en capaciteiten van elk land. Door deel te nemen aan dergelijke programma's zouden de landen zich vertrouwd kunnen maken met het beleid en de werkmethoden van de Gemeenschap en zich kunnen voorbereiden op een nauwere relatie met de Unie. De Commissie is bereid na te gaan welke juridische stappen en welke financiële middelen hiervoor nodig zijn.

◆ **Bevordering van economische ontwikkeling**

Voor de overgang van centraal geleide economieën naar markteconomieën zijn hervormingen nodig op tal van gebieden, zoals privatisering en de ontwikkeling van de financiële sector. De Commissie zal op dit gebied bijstand blijven verlenen.

Handel vormt de hoeksteen van het Stabilisatie en Associatieproces. Na de invoering van de preferentiële handelsmaatregelen van de Europese Unie ten behoeve van deze regio is de uitvoer uit deze landen naar de Unie aanzienlijk toegenomen. Het netwerk van vrijhandelsovereenkomsten tussen de landen zal een verdere impuls geven aan handel en investeringen en zo aan de economische ontwikkeling. Het is van groot belang dat de landen het potentieel van de handelsmaatregelen alsmede van het netwerk van vrijhandelsovereenkomsten optimaal benutten. De Commissie zal haar bijstand uitbreiden en andere maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de landen deze liberale handelsmaatregelen volledig kunnen benutten. De oprichting van een vrijhandelsgebied in de regio op middellange termijn zou wenselijk zijn omdat de landen op deze wijze de vruchten kunnen plukken van handelsliberalisering.

Uitbreiding van het systeem inzake pan-Europese diagonale cumulatie van oorsprong tot te landen van het gebied - mits volledig in overeenstemming met het relevante communautaire beleid zou hiertoe ook kunnen bijdragen. Dit zou bovendien de uitbreiding bevorderen van interregionale handel, die van fundamenteel belang is voor hun economische ontwikkeling. Dit vergt verdere samenwerking en meer wederzijds vertrouwen, zodat de overkoepelende doelstelling van het Stabilisatie en Associatieproces verder wordt ondersteund. Omdat de landen zich in verschillende stadia van voorbereiding bevinden zou een geleidelijke aanpak nodig zijn zodat alleen die landen die aan alle voorwaarden voldoen zich bij het systeem zouden kunnen voegen. Zij zouden bijvoorbeeld in staat moeten zijn een dergelijk systeem te beheren en te controleren. Vooraleer een land aan het systeem kan deelnemen dient het over een Stabilisatie en Associatieovereenkomst of een Interim-overeenkomst te beschikken.

Kleine en middelgrote ondernemingen zijn een belangrijke bron van werkgelegenheid, innovatie en welvaart en van vitaal belang voor de omvorming van centraal geleide economieën tot competitieve markteconomieën. Verbetering van het ondernemingsklimaat voor kleine en middelgrote ondernemingen is dan ook van belang. De landen van de westelijke Balkan zouden bijvoorbeeld de beginselen van het Europees Handvest voor Kleine ondernemingen in acht kunnen nemen. Zo zouden zij goede praktijken met andere Europese landen kunnen delen.

Voorts stelt de Commissie voor met elk land periodiek een economische dialoog te voeren.

Een specifieke overeenkomst inzake de handel in energie zou enorm gunstig zijn voor het aantrekken van investeringen in deze strategische sector. De Commissie zal trachten voor eind 2003 voorstellen te formuleren voor een uitbreiding van de Interne Energiemarkt tot deze regio als geheel en er bij deze landen op aandringen dat dit op wettelijk bindende basis geschiedt.

Wetenschappelijke en technologische ontwikkeling vormt een fundamenteel instrument voor economische stabilisatie en ontwikkeling; op de ministeriële bijeenkomst in Thessaloniki op 27 juni zal de wijze waarop de Unie en de landen van de westelijke Balkan op dit gebied kunnen samenwerken verder worden onderzocht.

◆ **Inspringen op nieuwe behoeften – financiële steun**

Het CARDS-programma blijft het voornaamste financiële instrument ter ondersteuning van het Stabilisatie en Associatieproces. Nadat eerst de nadruk werd gelegd op de fysieke wederopbouw en herstel wordt het accent nu verschoven naar institutionele opbouw, de versterking van de bestuurlijke capaciteit en justitie en binnenlandse zaken. Hoewel andere nationale of regionale behoeften wellicht in de toekomst zullen moeten worden aangepakt heeft de Commissie voorgesteld de Cards-begroting te verhogen met name met het oog op deze prioriteiten, terwijl zij tegelijkertijd rekening wil houden met de specifieke behoeften en capaciteiten van elk land.

In geval van bijzondere behoeften is de Commissie bereid in overleg met internationale financiële instellingen de mogelijkheid te onderzoeken van uitzonderlijke macro-financiële bijstand. Hiervoor zullen bepaalde voorwaarden gelden en de bijstand zal afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van financiële middelen.

◆ **Betere regionale samenwerking**

Regionale samenwerking is een integraal onderdeel van de voorbereiding op integratie in Europese structuren. De belangrijke vooruitgang die op dit gebied werd geboekt en het toenemende aantal regionale activiteiten en overeenkomsten, met inbegrip van de oprichting van een regionale elektriciteitsmarkt in Zuidoost-Europa waartoe werd besloten in het Memorandum van overeenstemming van Athene van november 2002 met de intentie dit uit te breiden tot alle energiekwesties, boezemen de Commissie vertrouwen in voor de toekomst.

De landen van de westelijke Balkan zouden geleidelijk moeten worden aangemoedigd de regionale samenwerking in eigen hand te nemen door initiatieven als het door henzelf gesteunde samenwerkingsproces in Zuidoost-Europa. Ook grensoverschrijdende samenwerking met de EU-lidstaten dient te worden aangemoedigd.

Het Stabiliteitspact speelt een belangrijke rol bij de ondersteuning van dit proces op gebieden als de terugkeer van vluchtelingen, migratie, vrij verkeer, de strijd tegen de georganiseerde misdaad, handel en investeringen, energie, vervoer en infrastructuur.

◆ **Pogingen om de democratie te versterken - parlementaire samenwerking**

De versterking van de rol van het parlement in de westelijke Balkan en de bevordering van hun verdere integratie in het netwerk van regionale of internationale parlementaire structuren draagt bij aan een goed bestuur in de regio.

Met alle landen in de regio zouden Parlementaire Stabilisatie en Associatiecommissies kunnen worden opgericht. De commissies Europese Aangelegenheden van de Parlementen zouden moeten worden aangemoedigd hun contacten op regionaal niveau te ontwikkelen in het kader van bijvoorbeeld een Balkan Conferentie van commissies voor Europese Aangelegenheden. Deze Conferentie zou dit proces kunnen uitbreiden door de betrekkingen met de parlementen van de lidstaten en het Europees Parlement te ontwikkelen, bijvoorbeeld door een aanvraag in te dienen voor een bijzondere status binnen de COSAC,⁴ die tijdens elk voorzitterschap van de EU bijeenkomt. Het Europees Parlement, de nationale parlementen van de lidstaten, de kandidaat-lidstaten en de landen in de westelijke Balkan zouden daar hun ideeën over EU-verbante aangelegenheden periodiek kunnen uitwisselen.

◆ **Betere politieke samenwerking**

De landen van de westelijke Balkan zou kunnen worden gevraagd zich te scharen achter EU-verklaringen, Gemeenschappelijke Standpunten en andere besluiten in het kader van het GBVB. Hun prioriteiten zouden hierdoor meer op één lijn komen te liggen met die van de EU zodat zij politiek gezien dichterbij de buurt komen.

De politieke dialoog vormt een belangrijk element van het Stabilisatie- en Associatieproces. In haar Tweede Jaarverslag wijst de Commissie erop dat tal van kwesties alle landen in de regio aangaan of een grensoverschrijdende dimensie hebben. De politieke dialoog tussen de Unie en alle landen van de regio zou verder kunnen worden ontwikkeld. De Top in Thessaloniki vormt hiervoor bij uitstek de gelegenheid. De dialoog dient op periodieke basis op andere niveaus te worden ontwikkeld.

⁴ Conférence des Organes Spécialisés en Affaires Européennes

3. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In het licht van het bovenstaande heeft de Europese Commissie de volgende conclusies en aanbevelingen:

- De voorbereiding van de landen van de westelijke Balkan op hun toekomstige integratie in Europese structuren is een belangrijke prioriteit voor de Europese Unie. Deze landen zouden een duidelijk vooruitzicht moeten hebben op toetreding tot de Europese Unie wanneer zij aan de vereiste criteria hebben voldaan.
- Het Stabilisatie en Associatieproces heeft de grondslag gelegd voor de verdere hervormingen die nodig zijn om deze landen te helpen zich voor te bereiden op een nauwere relatie met de Europese Unie, met als doel lidmaatschap en moet dan ook verder worden versterkt door de in deze Mededeling voorgestelde maatregelen. Dit proces zal verder worden versterkt door deze landen steeds dichter bij de Unie te betrekken bij het gemeenschappelijk streven naar Europese integratie.
- De Europese Unie zal alle mogelijke steun verlenen maar vorderingen bij het proces van Europese integratie zullen hoofdzakelijk afhangen van de inzet en het vermogen van elk land als goed functionerende staat om politieke en economische hervormingen door te voeren en zich te aan te sluiten bij de kernwaarden en beginselen van de Unie.
- De landen van de westelijke Balkan dienen onderling verdere concrete samenwerking te ontwikkelen met name op gebieden als de terugkeer van vluchtelingen, migratie vrij verkeer, de strijd tegen de georganiseerde misdaad, handel, energie en vervoer.
- De landen van de westelijke Balkan zouden een regionaal kader moeten oprichten voor parlementaire samenwerking en banden moeten aanknopen met het Europees Parlement en de parlementen van de lidstaten en de toetredende landen.
- De invoering van Europese Integratie Partnerschappen geschoeid op de leerst van de pre-toetredingsfase van de huidige uitbreiding, zal een nieuwe impuls geven aan de hervorming. De Commissie zou gevraagd kunnen worden het concept van Europese Integratiepartnerschappen verder te ontwikkelen om deze in de volgende SAP-verslagen te presenteren.
- De landen zouden gevraagd kunnen worden zich te scharen achter bepaalde verklaringen, Gemeenschappelijke Standpunten en andere besluiten in het kader van het GBVB. De politieke dialoog dient op verschillende niveaus te worden versterkt.
- De economische dialoog dient nu te worden uitgebreid tot alle landen van deze regio.
- Steun voor institutionele opbouw in het kader van het CARDS-programma zou moeten worden versterkt door verdere uitbreiding van de "twinning"-programma's, door de op TAIEX gelijkende diensten uit te breiden tot de regio en door nauw toezicht te houden op de wetgeving en de bestuurlijke capaciteit. Ook zou aandacht moeten worden besteed aan het mobiliseren van expertise van de nieuwe lidstaten die recente positieve ervaringen hebben opgedaan bij de overgang en de voorbereidingen op de toetreding.

- Op het gebied van justitie en binnenlandse zaken zal de Commissie een dialoog op gang brengen met de landen in de regio om de voornaamste prioriteiten en benchmarks te bepalen, met inbegrip van de georganiseerde misdaad en corruptie. Bestaande programma's op dit gebied zouden verder moeten worden versterkt. De Commissie moedigt de landen in de regio aan nationale actieplannen op te zetten om de strijd aan te binden tegen de georganiseerde misdaad.
- Om de exportmogelijkheden van de regio uit te breiden en investeringen en economische groei te bevorderen dient het systeem van pan-Europese diagonale cumulatie van oorsprong te worden uitgebreid tot de landen van de westelijke Balkan mits de afzonderlijke landen voldoen aan de vereiste voorwaarden en dit systeem wordt toegepast overeenkomstig het relevante communautaire beleid.
- Kleine en middelgrote ondernemingen zijn van groot belang voor de economische ontwikkeling en voor een succesvolle overgang naar een volledig functionerende markteconomie. De landen van de westelijke Balkan zouden zich moeten scharen achter de beginselen die zijn uiteengezet in het Europees handvest voor Kleine Ondernemingen.
- Deelneming aan de relevante communautaire programma's zou verder moeten worden uitgebreid tot de landen van de westelijke Balkan. De Commissie zou gevraagd kunnen worden de nodige voorstellen te formuleren.

De Commissie stelt voor uit te gaan van de richtsnoeren in deze Mededeling als leidraad voor de Europese Unie bij haar samenwerking met de landen van de westelijke Balkan om het gezamenlijk doel van EU-lidmaatschap geleidelijk te verwezenlijken.

Lijst van afkortingen

Acquis	Acquis communautaire – Wetgeving van de Gemeenschap
CARDS	Communautaire Bijstand voor Wederopbouw, Herstel, Ontwikkeling en Stabilisatie
GBVB	Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid
COSAC	Conférence des Organes Spécialisés en Affaires Européennes
EU	Europese Unie
SAO	Stabilisatie- en Associatie-overeenkomst
SAP	Stabilisatie en Associatieproces
TAIEX	Bureau voor technische bijstand en de uitwisseling van informatie